

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

18.04.2019. Nr.31.1-8.5/146363

Uz 18.03.2019. Nr. b/n

A.A.
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis A.A., (turpmāk – Iesniedzējs), 2019.gada 18.martā Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā iesniegto iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniegumā sniegts šāds faktu apraksts.

Iesniedzējs ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs, grāmatvedību kārtu vienkāršā ieraksta sistēmā. 2018.gadā tika realizēts pamatlīdzeklis – traktors, kurš iepriekš tika izmantots lauksaimnieciskajai ražošanai. Iesniedzējs paskaidro, ka tika aprēķināts nolietojums un iekļauts izdevumos, kas attiecas uz lauksaimniecības ieņēmumiem.

Iesniedzējs uzdod jautājumus, kur saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnālā ir jāuzrāda ieņēmumi no traktora realizācijas un kurā iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijas ailītē šie ieņēmumi ir jāiekļauj?

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā ietvertu faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošai informācijai Iesniedzējs 2002.gada 16.februārī ir reģistrējies kā saimnieciskās darbības veicējs, norādot darbības veidu – jauktā lauksaimniecība (augkopība un lopkopība). Iesniegumā iesniedzējs norāda, ka 2018.gadā tika realizēts pamatlīdzeklis – traktors, kurš iepriekš tika izmantots lauksaimnieciskajai

ražošanai, kā arī paskaidro, ka tika aprēķināts nolietojums un iekļauts izdevumos, kas attiecas uz lauksaimniecības ieņēmumiem.

Saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 1.panta pirmās daļas 3.punktu iedzīvotāju ienākuma nodoklis (turpmāk – nodoklis) ir nodoklis, ar ko apliek fiziskās personas gūtos ienākumus un tas sastāv no nodokļa par ienākumiem no saimnieciskās darbības, ja tie nav uzņēmumu ienākuma nodokļa objekts, un nodokļa no citiem ienākuma avotiem.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta pirmajā daļā noteikts, ka fiziskās personas ienākums no saimnieciskās darbības tiek aprēķināts kā šajā pantā noteikto ieņēmumu un ar to gūšanu saistīto izdevumu starpība.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta otrajā daļā noteikts, ka ieņēmumos, kas gūti no saimnieciskās darbības, tiek ieskaitīti:

- 1) ieņēmumi no preču, darbu un pakalpojumu pārdošanas;
- 2) ieņēmumi no īpašuma un telpu iznomāšanas vai izīrēšanas;
- 3) summas, kas saņemtas soda naudas veidā;
- 4) citi saimnieciskās darbības ieņēmumi.

Tādējādi saimnieciskās darbības ieņēmumos tiek ieskaitīti visi taksācijas gadā gūtie ieņēmumi no saimnieciskās darbības, tostarp, ieskaitāmi ieņēmumi no pamatlīdzekļa – traktora pārdošanas.

No iesniegumā sniegtās informācijas izriet, ka Iesniedzējs grāmatvedību kārtu vienkāršā ieraksta sistēmā.

Kārtību, kādā individuālais komersants, individuālais uzņēmums, zemnieku un zvejnieku saimniecība, kuras apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata (taksācijas) gadā nepārsniedz 300 000 eiro, un cita fiziskā persona, kas veic saimniecisko darbību, kārtu grāmatvedību, ja tā izvēlas vienkāršā ieraksta sistēmu, reglamentē Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumi Nr.188 “Kārtība, kādā individuālie komersanti, individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības, citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību, kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā” (turpmāk – Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumi Nr.188).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumu Nr.188 3.punktā noteikto, kārtojot grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā, grāmatvedības reģistros atspoguļo saimnieciskās darbības naudas plūsmu, tās veidošanās avotus un izlietojumu un saimnieciskajā darbībā izmantotās un saimnieciskajā darbībā iegūtās mantas stāvokļa izmaiņas, lai fiksētu nodokļu aprēķināšanai nepieciešamos datus, kā arī veiktu mantas un norēķinu kontroli.

Atbilstoši Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumu Nr.188 4.punktā noteiktajam, persona saimnieciskās darbības ieņēmumus un ar to gūšanu saistītos izdevumus reģistrē (ieraksta) saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnālā (turpmāk – žurnāls). Žurnālu var kārtot papīra reģistra veidā vai elektroniski. Persona, kas ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja, ierakstiem izmanto iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja žurnālu

(1.pielikums).

Tādējādi žurnālā atspoguļo saimnieciskās darbības naudas plūsmu un tajā reģistrē (ieraksta) visu saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu summu.

Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumu Nr.188 20.13.apakšpunktā noteikts, ka žurnāla 13.ailē "Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas" norāda ieņēmumus no lauksaimnieciskās ražošanas, iekšējo ūdeņu zivsaimniecības un lauku tūrisma, kā arī saņemto pievienotās vērtības nodokļa kompensāciju, izņemot summas, kas saņemtas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai. Šajā ailē norāda arī saņemto apdrošināšanas atlīdzību par bojāgājušiem dzīvniekiem, lietavās cietušiem sējumiem vai citiem apdrošināšanas gadījumiem, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu.

Savukārt, saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumu Nr.188 20.19.¹apakšpunktā noteikto, žurnāla 19. ailē "Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu, iekļaujami pilnā apmērā" var norādīt arī pamatlīdzekļiem aprēķināto nolietojumu un, ja atsavināto pamatlīdzekļu atsavināšanas vērtība uzrādīta ieņēmumos, atsavināto pamatlīdzekļu atlikušo vērtību.

Tādējādi, atsavinot pamatlīdzekli, kurš tika izmantots saimnieciskajā darbībā, persona ieņēmumos iekļauj pamatlīdzekļa pārdošanas vērtību un izmaksās iekļauj pamatlīdzekļa atlikušo vērtību.

Nemot vērā minēto un iesniegumā sniegto faktu aprakstu, Iesniedzējam ieņēmumi no atsavinātā pamatlīdzekļa – traktora, kurš tika izmantots lauksaimnieciskās produkcijas ražošanā, jāiekļauj žurnāla 13.ailē "Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas", savukārt žurnāla 19. ailē "Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu, iekļaujami pilnā apmērā" iekļauj atsavinātā pamatlīdzekļa – traktora, atlikušo vērtību.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 4.panta otrajā daļā noteikts, ka maksātājs, izņemot personas, kas minētas šā likuma 20.pantā, maksā nodokli atbilstoši deklarācijai rezumējošā kārtībā. Taksācijas gada laikā tiek izdarīti nodokļa avansa maksājumi.

Tā kā Iesniedzējs ir reģistrējies kā saimnieciskās darbības veicējs, par saimnieciskās darbības ienākumiem Iesniedzējs maksā iedzīvotāju ienākuma nodokli rezumējošā kārtībā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju.

Gada ienākumu deklarācijas par 2018.gadu aizpildīšanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2018.gada 30.oktobra noteikumi Nr.662 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību" (turpmāk – Ministru kabineta 2018.gada 30.oktobra noteikumi Nr.662).

Ministru kabineta 2018.gada 30.oktobra noteikumu Nr.662 21.punktā noteikts, ka D3 pielikumu aizpilda nodokļa maksātājs, kurš veic saimniecisko darbību un kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā, pamatojoties uz saimnieciskās darbības uzskaites datiem.

Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr.662 22.punkts paskaidro, ka D3 pielikuma 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. un 10. rindā norāda

datus, kas attiecas uz lauksaimniecisko ražošanu un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanu.

Tostarp, minēto noteikumu 22.1.apakšpunkts paskaidro, ka 1.rindā “Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas” norāda taksācijas gada lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas ieņēmumus, tai skaitā:

22.1.1. 1.1.rindā “Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas” norāda taksācijas gada ieņēmumus no lauksaimnieciskās ražošanas saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta 3.¹ daļu (izņemot ieņēmumus no iekšējo ūdeņu zivsaimniecības);

22.1.2. 1.2.rindā “Ieņēmumi no iekšējo ūdeņu zivsaimniecības” norāda taksācijas gada ieņēmumus no zivju audzēšanas privātajās ūdenstilpēs vai nodokļa maksātāja lietošanā nodotās ūdenstilpēs (akvakultūra);

22.1.3. 1.3.rindā “Ieņēmumi no lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas” norāda ieņēmumus no lauku tūrisma saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9. panta 3.² daļu;

22.1.4. 1.4.rindā “Ieņēmumi no atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai” norāda taksācijas gada ieņēmumus no saņemtajām, kā arī ieņēmumos pakāpeniski atzītajām valsts atbalsta un Eiropas Savienības atbalsta summām lauksaimniecībai un lauku attīstībai.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9.panta 3.¹ daļā noteikts, ka lauksaimnieciskā ražošana šā likuma izpratnē ir augkopības (arī koku stādu audzēšana, sēņu audzēšana, savvaļas ogu audzēšana), lopkopības (arī truškopība, putnkopība, biškopība un zvērkopība), iekšējo ūdeņu zivsaimniecības (zivju audzēšana privātajās ūdenstilpēs vai fiziskajai personai lietošanā nodotajās ūdenstilpēs) un dārzkopības (arī puķkopība, siltumnīcu saimniecība) produkcijas ražošana. Par maksātāja saimniecības lauksaimnieciskās ražošanas produkciju šā likuma izpratnē uzskatāma augu vai dzīvnieku valsts produkcija, kas tiek realizēta sākotnējā (nepārstrādātā) veidā vai pēc pirmapstrādes. Maksātāja saimniecībā pārdošanai sagatavotā lauksaimnieciskās ražošanas produkcija var būt ar augstāku pārstrādes pakāpi, ja visa pārstrāde (izņemot lopu kaušanu) ir veikta pašā saimniecībā.

Ņemot vērā, ka Iesniedzējs lauksaimnieciskās produkcijas ražošanas procesā izmanto lauksaimniecības tehniku – traktoru, vērtējot gūtā ienākuma aprēķināšanas principu kompleksi, ieņēmumi no traktora pārdošanas ir atzīstami par ieņēmumiem no lauksaimnieciskās ražošanas. Gada ienākumu deklarācijā par 2018.gadu saņemtos ieņēmumus no traktora pārdošanas norāda D3 pielikuma 1.1.rindā “Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas” un pēc tam ieskaita kopējos ieņēmumus 1.rindā “Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas”.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 1.panta pirmās daļas 3.punkts, 4.panta otrā daļa, 9.panta 3.¹ daļa, 11.panta pirmā un otrā daļa, Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr.662 “Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa

deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību” 21., 22.punkts un 22.1.apakšpunkts, Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumu Nr.188 “Kārtība, kādā individuālie komersanti, individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības, citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību, kārtā grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā” 3., 4. punkts, 20.13. un 20.19.1 apakšpunkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

I. Jaunzeme

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu